

44 1/4

Theses Juridica
 DE
IVRE ACCRES-
CENDI EX L. VNICA
COD. DE CADVCIS
TOLLENDIS.

QVAS
PRÆSIDE NOBILI
ET CONSULTISSIMO I. C.
 DOMINO HENRICO CANISIO NOVI-
 omago, in Laudatissima & Chatolica INGOLSTA-
 DIENSI ACADEMIA SS. Canonum
 Professore ordinario, nec non Ducali
 Bauar. Consiliario, in Collegio
 eiusdem.

DEFENDET
M. BERNARDVS MOSMILLER
 I. V. Studiosus.

Die xiv. *Calend. Nouemb.*
 INGOLSTADII,
 Ex Officina WOLFGANGI EDERI.
 ANNO M. D. XCIII.

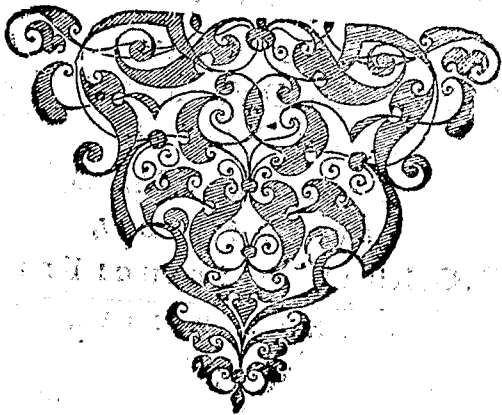

GENE ROSODOMI-
NO, DOMINO FERDINANDO
VÖHLIN, Baroni in Illerthyffen, Domino
in Neuburg & Hohenrainach, Serenissi-
mo Principi ac Domino, Domino
FERDINANDO Archiduci
Austriae, &c. à consiliis,

*Observantia gratiq; animi
ergò dedicat.*

M. BERNARDVS MOS-
MILLER I. V. Studiosus.

THESES IVRIDICÆ

DE IVRE ACCRES-
CENDI, EX L. VNICAC. DE
CADVCIS TOLLENDIS.

THESIS PRIMA.

Ratermissis reliquis modis quibusver-
bum *Accrescere* alibi vsurpatur, in presenti argu-
mento accrescere intelligitur, cum aliqua pars
hæreditatis. *a* bonorum possessionis. *b* legati,
fideicommissi. *c* donationis, vel alterius contractus. *d* alteri
portioni siue personæ. *e* non deficienti accedit.

a l. unica, §. huius ita definitis. C. de Caduc. tollend. l. interdum §. 1. ff. de hæred.
inst. l. Seruus. 66. ff. de acqui. vel omittenda hæred. §. videamus Inst. de hæred.
inst. *b* l. unica. C. quando non petent. par. et §. liberis Inst. de bonor. possess.
c. d. l. unica §. ubi autem legatarij. l. re coniuncti. §. 9. ff. de legat. 3. et §.
Si eadem res, Inst. de legat. d. ut inf. thesi. 4. et 28. c. l. Si Titio. 33. ff. de
Vusufructu.

II.

ITA vt ius accrescendi nihil aliud sit, quã vnus portionis
deficientis, ad alterum coniunctum accessio.

III.

PORTIONIS inquam *Deficientis*. Nam si ea non de-
fecit, iuri accrescendi locus denegatur *a* adeo vt necessariũ
sit eam ab initio deficere. *b* Nam & substitutio non nisi
hæreditate adita expirat. *c* Cui ius accrescendi simile est.

a l. qui ex duabus 53. §. qui semel, ff. de acquir. hæred. *b* l. 9. ff. quemad.
seruit. amittatur. *c* l. postaditam. §. C. de Impub. d. l. Si Titio. 61. §. Iulianus ff.
de legat. 2.

A 2

IV. QVAMVIS

IV.

QVAMVIS in usufructu, a donatione Principis, quæ pluribus facta est coniunctim b & in ea quæ secundo nubens mulier filiis prioris matrimonij fecit c diuersum obtineat: vt etiã ad quæ sita alteri portio, coniuncto alteri accedat.

a l. i. §. inter dum, ff. de usus. accresc. b l. i. C. si liberal. Imper. soc. sine hæc. decess. libro 10. c l. si qua mulier C. ad S. C. Tertull.

V.

SE D quod dictum est in definitione, Ad alterum, eam significationem habet, vt & personam & portionem simul complecteremur. Nam quandoque pars deficiens personæ, vt in usufructu & in contractibus, quandoque vero portioni accrescit, vt in hereditatibus, legatis, & similibus.

l. si Titio 33 & l. fundus ille ff. de contrah. empr. & iuribus supra allegatis, adde thesin 24.

VI.

CONIUNCTUM autem eum accipimus, qui deficiente vel verbis, vel tantum, vel utroque simul, in eadem re coniunctus est. His enim modis connexos esse necesse est, inter quos est ius accrescendi.

l. triplici 142. ff. de verbor. signifi. & l. re coniuncti 89. ff. de legatis 3.

VII.

NAM in rebus omnino separatis, vt Titio seruū lego, & Mæuio alterum seruū lego: vel Titio & Mæuio singulos seruos do, lego, nullum accrescendi ius cadit, Licet si eodem orationis complexu contineantur.

l. Huiusmodi 24 §. quibus ita legatum, ff. de legatis 1. l. & Proculo. 20. ff. de legatis 2. & l. penultima ff. de usufructu accrescendo.

VIII.

DICUNTUR autem verbis coniuncti, quibus vna eademque oratione eadem res, factis portionibus, relicta est; veluti, Titio & Seio fundum æquis partibus do, lego.

d. l. re coniuncti, & l. si ita quibus heredes. 66. ff. de hered. instit. IX. R.

IX.

RE tantum coniuncti, quibus separatim & diuersis orationibus eadem res ab eodem relicta est V. g. Titio domum meam do, lego, Seio domum meam do, lego. a Licet & hos quandoque iuris authores disiunctos simpliciter appellent, b

a Facit text. in l. coniunctim 78. de legatis 3. l. 1 §. inter dum ff. de usufructu accresc. b vt Iustinian. l. unica §. hu ita. C. de Caduc. toll. & §. si eadem, Inst. de legatis.

X.

RE & verbis simul coniuncti accipiuntur, quos vnâ & orationis & rei complexus iungit, vt, Titius & Mæuius heredes sunt. a Verbis etenim coniuncti sunt, propter copulam, re autem, propter hereditatis vel rei legatæ vnitatem.

a text. in l. triplici. 142. ff. de Verb. signifi. & §. si eadem res, Inst. de legatis & l. unica, §. in hu ita C. de Caduc. toll.

XI.

QVAMVIS in hereditatibus hoc amplius fit, vt etiam illi verbis & re coniuncti censeantur, quibus eadem hereditas æquis partibus vel dimidiis relicta est. a Nam & in iisdem hoc singulariter receptum est, vt circa eandem hereditatem semper accrescendi iuri locus sit, etiam si separatis orationibus & partibus duo pluresue heredes instituti sint: ne defunctus pro parte intestatus maneat. b

a d. l. triplici, in verbis, Titius & Mæuius ex parte dimidia, Secus in legatis, l. re coniuncti. 89. versic. item verbis. ff. de legatis 3. b l. ius nostrum. ff. de reg. iur. iuncta l. heredes sine partibus, vers. fin. ff. de heredib. instit.

XII.

SANE si specialiter vni fundus Tusculanus legatus sit & alteri omnes fundi, quos testator habet, nulla erit coniunctio, sed generi per speciem derogatur.

Textus elegans in l. uxorem. 41. §. Felicissimo ff. de legatis 3. iuncto. c. generi, de reg. iur. lib. 6.

A 3.

XIII. ITAQUE

IT A QV E inter coniunctos tantum modo accrescendi ius est; si videlicet eodem orationis contextu, vel simili dictionis forma connexi sunt. Vt V. g. Titio & Mævio domum lego, vel Caio domū lego, & Sempronio eandem domum lego, vel Titio & Ciceroni æquis partibus domū lego. Nam vnus deficientis pars collegatario accrescit.

d. si eadem res Instit. de legatu. c. l. unica §. ubi autem legatarij C. de Cadu. tollendū.

XIV.

QV I D autem si hi inter se permixti sint circa eandem domum vel aliam rem? Et pteferri certum est re & verbis coniunctum reliquis omnibus, propter vnitatem sermonis, qua cum deficiente in vnū quæsi corpus redactus fuit.

d. l. unica §. Hū ita definitū, vers. fin. vero & l. re coniuncti. ff. de legatū.

XV.

V B I verò is, qui re tantum coniunctus, deficit, omnes simul concurrunt, & coniuncti & disiuncti. Cum nihil sit quod non æque commune omnibus dici possit.

d. §. hū ita definitū, vers. fin. autem ex hū, & d. l. re coniuncti, vers. quod si re tantum.

XVI.

A T si coniunctus verbis tantum deficiat, potiores partes sunt verbis coniuncti: vt scilicet disiuncto verbis præferatur, non verò coniuncto re & verbis simul.

d. l. re coniuncti, in fine, ubi dicitur Præferatur applicanda est ad coniunctum re tantum, & sic sensus sit: Coniunctum verbis tantum disiuncto præferendus est, non verò re & verbis coniuncto simul.

XVII.

I D E M in hæredibus & bonorum possessionibus coniunctis & permixtis obseruatur. De his tamen separatim dispiciamus. Si igitur Caio & Seio hæredibus vna oratione Insti-

instituti, Titius separatim adiectus sit, deficiente Seio, portio eius accrescet Caio, non Titio: quia priores illi re & verbis coniuncti sunt.

d. l. re coniuncti vers. præferatur.

XIX.

E X quo eleganter descendit, si quis intestatus relicto filio & nepotibus ex altero filio mortuo, discedat, & horū vnus repudiet portionem suam, vel aliter deficiat, non solum superstiti, sed cæteris nepotibus eam accrescere: etiam si nepotes per ius representandi eodem cum filio gradu concurrant.

Anton. Gomezius tomo 1. var. resolut. cap. 10. num. 31. allegans Bartol. ad d. l. re coniuncti, & Baldum ad l. unicam C. quando non petent. part. Nam in vtraq; hereditate & ex testamento & ab intestato idem accrescendi ius est. l. si ex pluribus, ff. de suū & legitimū, & d. l. unica C. de Cad. tollendū.

XIX.

S I M I L I T E R hæredere tantum coniuncto deficiente, omnes tam disiuncti quàm coniuncti ad accrescendi ius admittuntur.

d. §. hū ita definitū, vers. Sin autem ex hū.

XX.

V E R V M in verbis tantum coniuncto deficiente, maior dubitatio est, uter præferri debeat, re an verbis coniunctus: Vt si Titio & Seio hæredibus ex æqualibus partibus instituti, Caius alia oratione simpliciter hæres subiectus sit, & alter illorū Titius, hæres scilicet vel Seius deficiat, an accrescet cohæredi verbis coniuncto, vel potius Caio re tantum coniuncto? Et verisimilius est, verbis coniunctum præferendum esse. *a* nisi aliud ex coniectura testatoris appareat. *b*

a l. re coniuncti in fi. ff. de legatū. 3. R. tio est in d. l. uni. a §. hū ita vers. hoc ita: am variè b vt in l. si ita quæ hæredes 66. ff. de hæredib. insti. Vide Gomezium d. loco. nu. 32.

XXI. F I T

F I T autem accretio in heredibus pro hereditaria portione, in legatis & fideicommissis pro virili parte.

d. §. huius ita definitis, & §. ubi autem legatarij, C. eod. tit.

XXII.

T R I B V S autem modis solet alterius portio deficere & alteri accrescere. Primo, si illi relicta sit qui in rebus humanis esse desierat. Et hac specie pro non relicta habetur. Secundo, si ei relicta sit qui post conditum testamentum viuo adhuc testatore ab hac luce sublatus, aut conditione defectus est. Tertio, si defuncto testatore res relicta ideo defecerit, quod scilicet ea vel interierit, vel repudiata fuerit vel conditio noneuenerit, vel si, cui relicta est prius, decesserit quam eam acceptarit.

XXIII.

Q U O D si portio deficiat propter culpam & delictum proprium hæredis, non accrescit alteri cohæredi, sed fisco applicatur, *a* Nam si tota hæreditas ex causa delicti ab hærede tanquam ab indigno ablata fisco semper adiicitur, *b* cur non etiam pars? *c*

a Textus notabilis in l. si Titio l. x. ff. de legatis 2. l. Papinianus §. meminisse ff. de inoff. testam. *b* l. auferitur. 46. ff. de iure fisci. l. hæreditas. 4. C. de his quibus. ut indig. *c* argumento l. domo. 21. ff. de pignorat. act. *probat* l. A. C. de his quibus. ut indig. *si testat. §. de ady.*

XXIV.

H I S itaq; modis portio vel res deficiens coniuncto accrescit, nisi quod tertio modo legata & fideicommissa pure vel in diem certum relicta, morte legatarij non deficiant, sed à morte testatoris recta via transmittantur in legatarium & fideicommissariū, sicut & hæreditas ascendentium in liberos descendentes.

d. l. unica §. in nouissimo, cum §. seq. in fi. & l. unica C. de his qui ante apert. tab. hered. transf.

C A E T E R V M an inuitis accrescat, quæstionis est? Et quidē heredibus portio deficiens accrescit. *a* Hæres enim necessario repræsentare debet personā defuncti, & si vnus sit, in solidum; si plures, singuli pro sua parte: qui tamen omnes simul in solidum repræsentant. *b* Ratio autem non patitur vt hæres respiciendo partem deficientem, pro sua tantum parte defunctum repræsentet.

a §. huius ita definitis, C. de Cad. tollend. l. qui ex duobus 57. & l. si solus ff. de acquir. hered. *b* text. in auth. De iureiur. à mor. coll. 5. tit. 3. §. i. l. 2. C. de heredit. act. l. 1. C. si certum per. & l. pacto successorum. 26. C. de pactu. c. l. 1. ff. de acquirenda hered.

XXVI.

I U R O testator ius accrescendi in hæreditibus inhibere non potest, ne partim testatus & partim intestatus discedat, quod ius nostrum non patitur, nisi in milite, cuius sola voluntas in testando spectatur.

l. ius nostrum ff. de reg. Iur. §. hæreditas, in fine. Instit. de heredib. instit. rext. in l. si quis heres institutus ex certo fundo. ff. de heredib. instit. iuncta l. memo potest. 55. ff. de legatis. 1.

XXVII.

I N legatis verò contrarium obtinet. Hæc enim non inuitis, sed volentibus tantum accrescunt. *a* Quia legatarij non sunt iuris successores vt personam defuncti repræsentent. *b*

a l. unica §. ubi autem. C. de Cad. toll. *b* §. legatarij Instit. de testament. ordinand.

XXVIII.

N I S i eadem res vni legata sit. Nam ea pro parte agnoscitur & pro parte repudiari non potest. *a* Vt & in grege legato responsum est à Paulo l. C. *b*

a l. 4. ff. de legatis 2. *b* l. grege ff. de legatis eod. lib.

XXIX.

SANE ex duobus legatis vnum amplecti, alterum vero repudiare possumus, nisi hoc onus annexum habeat.
l. 5. ff. de legatu 2. l. si legatario ff. de fideicom. liberta.

XXX.

QVOD autem supra dictum fuit in contractibus esse locum iuri accrescendi, id verum est, si oneroso titulo initi sint, *b* non si ex causa lucratiua. *c*

a *Thest. 1. b* *text. in l. fundus ille ff. de contrah. empt. c* *§. quod si quis Instit. de inutilib. stipulat. & l. si mihi & Titio. 10. ff. de Verbor. obligat. Ratio est in §. alteri Instit. d. 22. Vide Anton. Gomezium variar. resol. tomo 1. cap. 10. in principio.*

XXXI.

EXCEPTA donatione Principis *a* & causa mortis, in quibus etiam ius accrescendi admittitur. *b*

a *l. unica C. si imper. liber. soc. b* *l. unica, §. si. C. de cad. toll.*

XXXII.

IT A QV E inter coniunctos locus est iuri accrescendi, tam in hereditariis & bonorum possessionibus ex testamento vel ab intestato, quam in legatis, fideicommissis, universalibus & singularibus, mortis causa donationibus, & plerisque casibus in contractibus.

Iuris supra allegatu.

XXXIII.

QV E R I T V R hic: Vtrum potentius sit ius accrescendi iure substitutionis? Ut si Titio & Seio institutis hæredibus, Caius Seio substitutus sit, & Seius suam partem repudiet, aut aliter deficiat; Caius ne iure substitutionis, an Seius iure accrescendi preferendus sit? Sane iuri accrescendi substitutionem preferemus. *a* Nec refert expressa ne sit à testatore substitutio, an ex certis aut probabi-

babilibus coniecturis appareat testatorem substituere voluisse. *b* Ius enim accrescendi ex lege magis, quam testatoris voluntate oritur. *c*

a *l. æquissimum 2. §. si duo ff. de bon. poss. sec. tab. l. 1. §. in primo & §. pro secundo. C. de Cad. toll. Auth. de hæred. & Falcid. §. si vero institutio, auth. hoc amplius ff. de fideicommissis. b* *l. ultima. C. de hæred. instit. c* *l. si in testamento. §. ff. de vulg. & pupi. substit.*

XXXIV.

QV I N imo ius accrescendi per sepe exercetur contra expressam testatoris mentem & voluntatem, ut in præteritis siue ex hæredatis liberis, quibus bonorum possessio vel quærela inofficiosi testamenti competit.

l. si duobus ff. de bonor. possess. contra tab. l. si ponas §. ult. ff. de inoffic. testament. l. si quis ita hæres. 74. ff. de hæred. instit.

XXXV.

Ex prædictis recte quoque colligitur ius accrescendi ad hæredes transmitti, quia portioni accedit: nõ verò ius substitutionis, quod personam substituti respicit & cum eadem expirat.

Text. in l. si ex pluribus. §. ff. de sui & legit. hæred. l. hæc scriptura §. 1. ff. de condit. & demonstr. l. 1. §. hu ita definitus. C. de Cad. tollend. & §. fin. Instit. ad Offic.

XXXVI.

N A M & ius accrescendi, fideicommissarium hæredem, emptorem hæreditatis, fiscum, & quemvis particularem successorem sequitur, propter rem quam possident, & cui alluvionis instar portio deficiens accedit.

l. si totam §. 2. ff. de adquir. vel omitt. hæred. l. 2. ff. de hered. vel. act. vend. ibi. Ut nec amplius nec minus iuris. l. secundum 10. ff. de Reg. iuris. l. id quod 7. ff. de periculo & com. rei vend. l. 1. C. d. tit. l. si Titio. 33. in fine ff. de usufructu. Licet contra disputet Anton. Gomezius d. loco num. 44. quem vide.

XXXVII.

PLANE singulari iure obtinuit, ut si servus meus ex parte hæres institutus sit purè, ex parte sub conditione, dato scilicet cohærede, & iussu meo adierit: deinde, eo manumisso, conditio alterius portionis extiterit, mihi non accrescere illam portionem, sed manumissum comitari.

l. si solus §. Item si servus ff. de acquir. vel omitt. hered.

XXXVIII.

IDEM receptum est in minore hærede, in integrum restituito, & ubi necessarius hæres paterna hæreditate se abstinuit, ut nec his casibus cohæredi quidquam accrescat, licet partem deficientem agnoscere illi liberum sit.

l. si minor. 61. & l. cum hæreditate. 55. ff. de acquir. & omittenda hæredi Alium casum reperies in Novellâ de Hæred. & Falcid.

XXXIX.

CÆTERVM in feudis iuri accrescendi locum denegamus. Ut verb. grat. in feudo Lucio & Seio concessio, pars Lucij deficiens non accrescit portioni Seij.

Textus in c. 1. §. fin. Qui Feud. dare poss. c. 1. §. fin. de success. feudi c. 1. §. cum vero Conradus De frat. de novo benef. inuest. Adde Iul. Clar. tract. de Feud. §. Feudum. que st. 77.

XL.

SI ramen feudum paternum vel avitum sit, contrarium censemus. *a* Aut si in concessione novi feudi id expressè dictum sit. *b*

a Vide supra allegata & Iul. Clarum in d. tract. de feud. q. 77. vers. secundo princip. scias. *b* cap. 1. de duob. frat. à capit. inuest.

XLI.

ILLVD postremò subiicimus, quod ubi portio deficiens siue

sive hæreditatis, siue legati, siue alterius generis alteri accrescit, id simul fieri cum onere: Cum absurdum sit lucrum quidem amplecti, onus verò illi annexum detrectare.

l. unica §. pro secundo, & §. si autem aliquid, in verbis: simili modo, & §. ne autem, cum §§. seqq. C. de Caduc. tollend.

XLII.

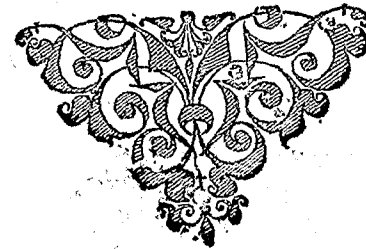
NI SI portio illi assignata fuerit, qui tempore testamenti conditi iam è viuis excefferat, idque in legatis, non in hæreditatibus. *a* Aut tale onus sit, quod per coniunctum impleri non potest, *b* aut nominatim fidei alterius deficientis commissum erat. *c* Nam his speciebus absque onere res accrescit.

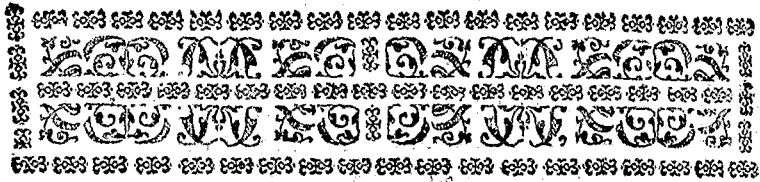
a d. l. unica §. huius ita definitis, in verbis, quoquo modo evacuatum. *b* d. l. unica §. ne autem hoc. *c* l. Celsus pater. 29. §. quod alicuius ff. de legat. 2.

XLIII.

SICVT & in legatarijs verbis disunctis: Cum disunctus quilibet rem à principio totam habeat, & sic non tam iure accrescendi, quam iure non decrescendi rem ab onere immunem retinet.

d. l. unica §. ubi legatarij. vers. si autem ad deficientis personam. C. de Caducis tollend.

P A R E R G A.

I.

MARITVS nulla ratione potest adulteram
vxorem suam occidere, licet in iplo crimi-
ne deprehensam.

II.

Quemadmodum neque patri ius est occi-
dendi adulterum vnà cum filia: etiamsi aliter vi-
sum fuerit legum ciuiliū latoribus.

*Has theses de iure accrescendi, typis & disputatione dignas
indico.*

MICHAEL EISELIN, Collegij
Theologici hoc tempore Decanus.

